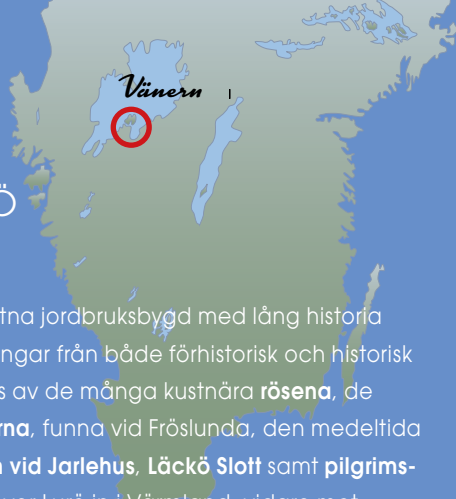

KÅLLANDSÖ 2017

**LÄCKÖ • SPIKEN • NAVEN
EKENS SKÄRGÅRD • TRANEBERG**

KÅLLANDSÖ

I denna kustanknutna jordbruksbygd med lång historia finns många lämningar från både förhistorisk och historisk tid. Det understryks av de många kustnära **rösen**, de unika **bronssköldarna**, funna vid Fröslunda, den medeltida **borgenläggningen vid Jarlehus**, **Läckö Slott** samt **pilgrimsvägen** från Skara över Lurö in i Värmland, vidare mot Nidaros/Trondheim i Norge.

Betydelsen i gången tid hörde ihop med det strategiska läget vid vattnet, som då erbjöd de bästa kommunikationerna. Kvar finns många små, medeltida socknar, **medeltidskyrkor**, små byar, rester efter äldre borgar och bevarade gods. I det kuperade landskapet ligger kyrkorna och de små byarna i typiska höjdlägen. De låglänta slättmarkerna var sankna mader tills de dikades ut under 1800-talet för att odlas upp och bebyggas.

Kållandsnaturen påminner om Bohusläns **skärgårdsnatur**. Det är ett mosaikartat landskap, som växlar mellan bördiga lerområden och mjukt rundade berghällar med ekar och enar. Norr om Kållandsö, i Ekens och Lurö skärgårdar, är naturtypen densamma, men leran mellan berghällarna är utbyttn mot vatten.

BESÖKSMÅL KÅLLANDSÖ

1 LÄCKÖ SKANS Läckö skans är ett fästningsverk som byggdes till försvar mot ett väntat anfall från dansk-norska trupper. Det anlades 1676 av greve Magnus Gabriel De la Gardie. Idag är området naturreservat.

2 DJURGÅRDSUDDE är tillsammans med det närbelägna Torsängens naturreservat ett 7 ha stort, parkliknande område. Ett naturskönt och kuperat rekreationsområde invid Vänerns strand precis vid överfarten till Kållandsö. I området närmast vattnet finns ett ganska stort bestånd av gamla ekar. Västergötlands största ek, den enda som mäter över 9 meter i diameter, växer invid vägen i gränslandet mellan Djurgårdsudde och Torsängen. På Djurgårds-udde finns café och båtplatser. Dock inga gästplatser, men gäs-tande båtar är välkomna att tillfälligt och under uppsikt lägga intill där det finns plats.

3 **KÅLLANDSÖ HEMBYGDSGÅRD** Nära Otterstads kyrka ligger Kållandsö hembygds gård med sin ryggåsstuga, redskapsbod, ladugård och ett timrat mindre hus från senare tid. På berget intill landsvägen står en av öns sista väderkvarnar. Inom området är uppfört en förråds- och utställningshall, där en del av föreningens samlingar, som uppgår till drygt 1 000 föremål, visas.

Läckö
KINNEKULLE
 GÖTENE · LIDKÖPING VID VÄNERN

TURISTINFORMATION:
LIDKÖPING & GÖTENE TURISTBYRÅ
GAMLA RÅDHUSET, LIDKÖPING
0510-200 20, INFO@LACKOKINNEKULLE.SE
WWW.LACKOKINNEKULLE.SE
GILLA OCH FÖLJ LÄCKÖ-KINNEKULLEBYGDEN

4 OTTERSTAD KYRKA Kyrkan byggdes år 1854. Vid uppförandet användes byggnadsmaterial från S:ta Katarina kapell, Senäte medeltida kyrka samt den gamla kyrkan i Otterstad, vilken raserades till förmån för den nya kyrkan. Dopfunten flyttades hit från Senäte medeltida kyrka. I tornet hänger tre klockor, varav den ena också har tillhört Senäte kyrka. Klockan har inskription samt släkterna Natt och Dags och Posses initialer. I tornets golv ligger tre gravstenar från den gamla kyrkan.

5 OTTERSTADS MEDELTIDA KYRKOPLATS Otterstads gamla kyrka var belägen ner mot Ullersund ca 700 meter från den nuvarande kyrkan. Kyrkan tillkom troligen i början av 1200-talet. Den raserades år 1854 och idag återstår endast några enkla gravstenar.

6 LÄCKÖ STRAND Restaurang, café, B&B, vandrarhem och camping på östra sidan av Kållandsö. Utsikt mot Kinnekulle.

På vackra Kållandsö hittar du vår butik fylld med inspiration och vackra prylar. I vårt mysiga café avnjuter du hembakt och ekologisk fika. Välkommen till en rofylld stund på Läckö Strand!

Läckö Strand

4 km från Läckö Slott.

www.lackostrand.se

LÄCKÖ SLOTT

7 LÄCKÖ SLOTT OCH NATURUM VÄNERSKÄRGÅRDEN-VICTORIAHUSET

Läckö Slott har utsetts till landets vackraste slott, med all rätt. Omgiven av vatten på tre sidor tronar slottet på en klippa intill Vänerns öppna innanhav. Grunden är medeltida; år 1298 anlades här en strategiskt placerad biskopsborg som under 1600-talet förvandlades till en vit barockpärla av greve Magnus Gabriel De la Gardie. Idag strömmar hundratusentals besökare från hela världen hit för

att strosa i naturen, hänföras av sagoslottet och ta del av det stora utbudet av kulturhistoria och evenemang.

Sommaren 2017 bjuder på Finska silverskatter, sprudlande Rossiniopera, visfestival och schlagerfest på slottsvallen.

Barnen tas emot i olika slottsäventyr som förmedlar historia på ett lekfullt och kittlande sätt och på naturum får barnen upptäcka omgivningen tillsammans med skickliga naturguider.

Lilla Slottsträdgården är en oas och en levande resurs för såväl besökare som restauranggäster. Allt ätbart skördas och bärs direkt till Hvita Hjorten i naturum, där inga förtryckta menyer finns, utan dagens fångst och dagens skörd bestämmer vad som skall serveras. På så sätt lagas alltid rätterna med de bästa av råvaror, allt dessutom ekologiskt och närodlat. Den prisbelönta och omtyckta restaurangen ligger i naturum Vänerskärsgården – Victoriahuset.

Huset, en symbolisk gåva till Kronprinsessan Victoria på hennes 30-årsdag, berikar den unika kulturmiljön inte bara under sommaren utan även höst, juletid och vår.

Här finns utställningar och pedagogiska program, här anordnas båtutflykter, aktiviteter och föredrag – allt med anknytning till Vänerskärsgårdens rika djur- och naturliv. Här finns även hotellrum och konferensmöjligheter, en generös solterrass för klara dagar och en värmande brasa för de mer kyliga.

Varmt välkommen till Läckö Slott och naturum Vänerskärsgården – Victoriahuset.

Restaurang Hvita Hjorten • Café Stallet 0510-105 00

www.lackoslott.se

Läckö Slott öppet dagligen 1/5–30/9

**SLOTS-
ÄVENTYR
FÖR BARN**
1/7–12/8

hvite
GUIDE

**TRE KRONOR
– MADE IN
FINLAND**
10/6–27/8

EN TURK I ITALIEN
– i huvudet på en poet
komisk opera av Rossini
15/7–5/8

naturum Vänerskärgården – Victoriahuset

öppet dagligen 1/3–17/12

Utställningar, barnaktiviteter, föredrag, vandring,
båtutflykter, hotellrum och mycket mer

Lilla Slottsträdgården • Rörstrand Museum
Diggiloo på Slottsvallen 30/7 • Läckö Visfestival 11–12/8
Spökafton i oktober & Afton i advent
Restaurang Hvita Hjorten, Café Stallet, badbrygga,
camping, gästhamn
0510 48 46 60 lackoslott.se

8 GÄSTHAMNEN PÅ LÄCKÖ

Gästhamnen är belägen nedanför slottet och har 70 båtplatser. Servicebyggnad ligger 100-200 m från bryggorna och erbjuder toaletter, dusch och klädvårdsutrymme med tvättmaskin.

9 LÄCKÖ CAMPING

Naturskönt belägen campingplats på en udde mitt emot Läckö Slott. Under sommaren kan Läckö Slotts Camping erbjuda husvagnsplatser i vacker, kuperad skogsmiljö. Ingen förhandsbokning är möjlig men vi informerar om platstillgång på tel 0510-48 46 60.

Kållandsö - mitt i Biosfärområdet VÄNERSKÄRGÅRDEN MED KINNEKULLE

Unesco har utsett vårt fantastiska område till ett Biosfärområde, ett modellområde för hållbar utveckling. Det är något vi kan vara stolta över!

Vi har alla därmed en unik möjlighet att arbeta med lokala lösningar på globala hållbarhetsutmaningar.

Vill du också bidra till en hållbar framtid? Bli medlem och följ utvecklingen i våra sociala medier.

Läs mer på www.vanerkulle.se

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Biosfär
VÄNERSKÄRGÅRDEN
KINNEKULLE

10 KÅLLANDSÖ MARINA

Småbåtshamnen ligger längst in i natursköna Hörviken. Här disponerar Kållandsö Marina Båtklubb ca 400 båtplatser.

Här finns även en gästhamn med ca 20 lediga platser samt några tillfälliga. Såväl båt- som bilburna gäster är välkomna. Ta en promenad eller hyr en cykel och se dig om på västra sidan av ön. Hjälpm, karta och barnsadel finns att låna. Avsluta med en bit god mat eller njut av en kopp kaffe. Info-point, grillplatser och sandlåda för barnen finns att tillgå. Minilivs, drivmedel, dusch, tvättmaskin m m för gästande båtar.

(Sjökort: 133 SW, 135 NE, 1331. Läge: N58 40 53.1 E13 09 45).

Hörvikens Café o Pub

Här finns Café, Restaurang och Pub med fullständiga rättigheter med musik och danskvällar under sommaren. Vi serverar mat, smörgåsar, fika, glass och ni kan köpa dricka och godis. Här finns en gästhamn, bensin, diesel, gasol, båtlyft och vi utför reparationer.

Öppettider för 2017

29 april–4 juni

Fredag, lördag, söndag

5 juni–20 augusti

Alla dagar

21 augusti–1 oktober

Fredag, lördag, söndag

För mer information 0510-10679 www.kallandsomarina.se

Välkomna önskar Helen

Välkomna till
Ulleryds Klipp

*Din frisör på
Källandsö*

Herr / Dam / Barn

*Boka tid på
Tel. 0510-10818*

*Marianne Ulleryd
Källandsö Traneberg 5*

Spikens
Vilda Violer

Dam Herr Barnkläder
Hantverk och Inredning
Hudvård - Oriflame
Smycken
Lokal Konst
Spikenkryddan
Loppis

Öppet alla dagar 1 juni - 31 aug 11-17
Helger under våren och hösten
Kontakt Marika 076-82 06 393

För mer info gilla vår FB-sida "Spikens Vilda Violer"

11 FISKEHAMNEN SPIKEN

Vid Spikefjorden ligger Spiken – Vänerns och norra Europas största insjöfiskehamn. På Kållandsö har fisket haft stor betydelse och i början av 1900-talet blev Spiken en mer genuin fiskehamn.

RESTAURANG, FISKEBODAR OCH RÖKERIER

I Spiken finns restaurang, fiskebodar och rökerier med försäljning. Från de små röda bodarna sprids en härlig doft av rökt fisk. Andra specialiteter är löjrom och färsk vänerfisk. Här finns ett antal serveringar och picknickbord.

GÄSTHAMN

Gästhamnen har drivmedel och plats för ett 50-tal båtar. Serviceanläggningen inrymmer toppmodern utrustning för gästande båtar och i Fyren finner du handelsbod, café och butiker.

I fiskehamnen finns alltid något att göra. Mingla, ta en kamp på minigolfbanan inne i viken, upplev lite nostalgi på veteranbilsträffarna med 50-talsmusik och glänsande bilar i lång rad, vandra iväg till Läckö Slott, kanske boka en båttur i skärgården.

Välkomna till
Rökeriet & Glasskiosken
med utsikt över
Spikenviken.

Mattallrikar - Rökt fisk
Fish and chips
Löjrom - Baguetter
Korv & Hamburgare
Glass
Kaffe & hembakta kakor m m.

Öppet dagligen juni-augusti
Tel. 0510-106 21

**Spikens
Bryggeri**
RÖKERI

Fisk från eget rökeri,
Specialpizzor, lunch, fika,
alkoholrättigheter.

**Vi öppnar för säsongen 29/4,
se hemsidan för öppettider.**

**Telefon 0510-104 99
www.spiken.se**

**Nypremiär 24/6
på Spikudden!**

Försäljning av rökt fisk med
tillbehör.
Diverse maträtter fika mm.
Alkoholrättigheter.

**Besök hemsidan för
öppettider.**

Spikudden

www.spikudden.com
0510-106 25

VÄLKOMMEN TILL RESTAURANGEN I SPIKENS FISKEHAMN!

Vi erbjuder erkänt god mat i en unik miljö.
Vår specialitet är färsk fisk från Vänern.

RESTAURANG
SJÖBODEN

SMAKA PÅ
VÄSTSVRIGE

White
GUIDE

Spikens Fiskehamn Källandsö • Tel. 0510-104 08 • boka@sjoboden.se • www.sjoboden.se

Välkomna till

emeli's

i Spiken, butik & café

Vi erbjuder kvalitetsfika bakat med kärlek i vårt eget bageri, samt lunch!

I butiken erbjuder vi ett varierat livsmedelsutbud, färskt egenbakat bröd, gasol, cykeluthyrning m.m.
Fritt Wi-Fi

Spikens Fiskehamn
Telefon: 0510-107 70 • www.emelis.nu

Öppet dagligen året om!

KÅLLANDSÖ – FISK, MARKNADER, KONST OCH KONSTHANTVERK!

Fiskehamnen Spikens små bodar hyser inte bara fiskförsäljare utan även matproducenter, konst, konsthantverkare och designers.

Säsongen inleds med **Påskmarknaden.**

Här kan man inhandla påskens alla fiskdelikatesser, blommor och närproducerade läckerheter inför påskhelgen.

Medeltidsmarknaden

på slottsvallen vid Läckö Slott har numera blivit en tradition och pågår två dagar i midsommarhelgen. Här kan du smaka på medeltida mat och dryck, botanisera bland marknadsständerna med keramik och silver eller delta i aktiviteter som pilbågeskytte.

Skärgårdsfesten 26 augusti med utställningar och musikunderhållning. Båtturer, kajakpaddling, guidade visningar av historiska platser. Visning av företag. Se hur man röker fisk och binder nät. Prova på att fiska med spö, hur man bygger krake, naturvandringar, kaffeförsäljning, mat och mycket mer!

Löjrommens dag

går av stapeln 12 november. Upplev löjromsfisketi Spikens fiskehamn på nära håll!

Känn, kläm och smaka på Vänerns röda guld! Träffa fiskare och se deras redskap, lyssna till föreläsning om fisket, kika in på "öppet hus" i några fiskebodas och ät något gott på restaurangen och caféet.

Året avslutas med den traditionella **Julmarknaden** sista helgen före jul.

BÅTLIVET RUNT KÅLLANDSÖ

Skärgården runt Kållandsö är idealisk för "båtcamping". Här finns gott om naturhamnar samt gästhamnar med all tänkbar service. Längtar du efter lite kultur och folkliv efter en lugn dag till sjöss väljer du någon av Läckö Slotts eller Spikens gästhamnar. Lite lugnare miljö bjuder Hörvikens Marina och Djurgårdsudde på. Tänker du besöka Lurö finns här ingen gästhamn men både café och restaurang finns vid Luröbryggan i Basteviken och Luringen vid Stenstaka.

FISKET RUNT KÅLLANDSÖ

Spikens fiskehamn, Vänerns och nordeuropas största insjöfiskehamn, har genomgått flera förändringar de senaste 30 åren. Berättelserna om fisket och fiskarna på 1950- och 60-talen är många. Då tog man dagen mer med ro. Man fiskade med öppna båtar och drog näten för hand, till ackompanjemang från tändkulemotorernas trygga ljud.

Av Vänerns ca 60 yrkesfiskare är drygt 10 aktiva i Spiken. Fångsterna består av gös, sik, lake, gädda, abborre, siklöja, öring och laxfiskar. Gösen är mest eftertraktad och betingar det högsta priset.

En del av fångsten går till fiskeauktionen i Göteborg, men merparten hamnar i Spiken och säljs främst i förädlad form; rökt och som fyllning i baguetter. Man kan även köpa färsk fisk.

När sommaren är slut blir det märkligt tomt och tyst i likhet med många andra kustsamhällen. Dock inte helt tyst. Från augusti och framåt kommer rader av trollingbåtar i gryningen. Lax och öring lever ett farligt liv. Men risken för utfiskning är liten. Någon har räknat ut att man fångar en lax eller öring var nionde timme. SM i trolling har de sista två åren avgjorts i Spiken. Då står de coola grabbarna på rad för att få väga in fångsten.

I november bryts den relativa tystnaden och det lyser i bodarna. Då är siklöjefisket i full gång och runt borden arbetar man med att klämma

rom ur löjan. "Silfisket" eller siklöjefisket är numera extremt säsongsbetonat. Det är tillåtet att ta löja för "romning" mellan 17 oktober och 17 december. För många är silfisket, ur ekonomisk synpunkt, årets viktigaste fiske. Ofta kommer det inte igång ordentligt förrän i början av november. Då har vattnet fått rätt temperatur och löjan är på sina lekplatser. "Sil" med tjockt l-ljud, är kållandsöbornas namn på siklöja. Runt Vänern finns många dialektala benämningar på fisk och fiskredskap. I Dalsland kallas siklöjan för "vimma" och i Värmland för "löga".

Produktion av löjrom har pågått runt Vänern sedan mitten av 60-talet. Fisket är småskaligt och bedrivs med nät med en speciell maskstorlek för att enbart de större fiskarna ska fångas. Under 2014 gick 15 fiskare samman och bildade den ekonomiska föreningen Vänerlöjrom. Fångsten tas omhand direkt där den landas genom att fisken först skakas ur näten med speciella skakmaskiner. Sedan vidtar ett hantverk där rommen kläms ur fisken för hand och sedan vispas, sköljs, silas, torkas och saltas.

Köper du Vänerlöjrom av någon i föreningen garanteras att du får en hög och jämn kvalitet. Löjrommen är beredd i en godkänd livsmedelslokal för fiskprodukter. Du kan själv se vem som tillverkat just din burk genom var och ens speciella EG-nummer.

Varmt välkomna till *Café Brostugan*

Vi erbjuder ett stort sortiment av pinn & lösglass, kaffe & hembakt fika. Dessutom ekologiska närproducerade angushamburgare!
Ni hittar oss vid brofästet mellan källand & källandsö.

Öppet dagligen under sommar-
månaderna samt helgdagar
maj-september.

072-543 23 48
072-543 07 52

Hitta oss även på Facebook.

När Du skall bygga, ring mig!

Vi kan leverera högklassiga husförslag för Dig.

Två st. byggklara tomter på Källandsö, Entorp.

Är Du intresserad hör av Dig.

Floods Trähus

Ingemar Sixtensson, Floods Trähus, Aukt. Trähussäljare.

ingemar@floodstra.com

Mobil tel: 070 – 645 00 82

Kontor: Spiken Solhaga 2 531 99 Lidköping.

Gå in på vår hemsida och se våra hus, alt beställ katalog

www.floodstra.com

Välkommen till kyrkorna på Kållandsö

Många av kyrkorna på Kållandsö och Norra Kålland är medeltida och rymmer stora kulturhistoriska värden. Men främst är de fungerande rum där vi möts till gudstjänst.

Sunnersbergs församling hälsar dig välkommen till gudstjänst på söndagarna i någon av kyrkorna. Tiden är 10.00 och 20.00. Vissa söndagar är det friluftsgudstjänst 15.00. Söndagskvällarna kallar vi ”Stilla sommarkväll”, en enklare form av gudstjänst eller mässa, ofta med några musikinslag.

Musik i sommarkväll i Otterstads kyrka

Tiden är 20.00 med undantag för Midsommarafton. Fri entré, kollekt.

23/6 18.30: Musik i Midsommarkväll

5/7 Camilla Gustafsson, sång, flygel

12/7 Trollhättans kammarkör med gästande kör från Schweiz

19/7 Musik i sommarkväll

26/7 Sommarkyrkoteamet

2/8 Musik i sommarkväll

9/8 Trio Con Brio

16/8 Carolina Kamstad, Mattias Hjortlinger, C-M Malmesved

23/8 Con Brio Gospel

30/8 Musik i sommarkväll

Sommarkyrka på Läckö slott

Tisdagar och onsdagar i juli månad bjuder vårt sommarkyrkoteam på musikstunder i slottskyrkan. Tiden är 13.00, 14.00 och 15.00.

Pilgrimsvandring med pilgrimsfest 29 juni-3 juli

Torsd-lörd vandring mellan Lidköping och Läckö. Lörd-sönd pilgrimsfest på Läckö med bl a gudstjänst, föredrag och panelsamtal. Måndag pilgrimsesa till Lurö. (Du kan delta en eller flera dagar)

Mer info www.pilgrimsunnersberg.se eller 0708-203 882, 0708-328 226

Besöka en kyrka

Kyrkorna är upplåsta när någon av våra vaktmästare arbetar i närheten. Inför planerade besök, kontakta respektive vaktmästare. Du hittar mobilnummer i vårt Kyrkoblاد eller på hemsidan.

Du hittar mer information i vårt Kyrkoblاد som finns i våra kyrkor, i slottskyrkan och på turistbyrån eller på www.sunnersberg.se och www.sommarmusik.se

Svenska kyrkan
SUNNERSBERGS FÖRSAMLING

12 VÄNERN HAR EUROPAS STÖRSTA INSJÖSKÄRGÅRD

Ekens skärgård består av ca 120 öar och en mängd kala skär. Den låga flacka skärgården höjer sig sällan mer än 10 meter över Vänerns yta. Hällmark, tallskog med lavar, mossor, ljung, kråkbär och fårsvingel dominerar. På de yttre skären finns bara lavar och enstaka växter. Fiskmå, gråtrut, havstrut, fisktärna, småskrake, storskarv och drillsnäppa häckar på ytterskärgårdens kala kobbar. På de större öarna kan man se fiskgjuse och lärkfalk.

Sedan 2001 häckar även havsörnen i Vänern. Har du tur kan du se den mäktiga silhuetten avteckna sig mot skyn. Ekens skärgård är en del av naturreservatet Kållands skärgårdar. Här finns ca 15 fågelskyddsområden där förbud mot landstigning råder under fåglarnas häckningstid.

Skärgården upplevs bäst från däck

Även om du inte har egen båt finns goda möjligheter att ta sig ut på böljan den blå. Rundturer utgår från Spiken, Naven och Läckö under sommaren. Olika alternativ med flera turbåtar erbjuds. Låt dig

visas runt bland holmar och skär av kunnig guide, som bl a tar dig till Lurö och Djurö mitt i Väneren.

Kontakta Vänernatur, M/S Navaren eller Ydergrens HB, se annonser!

Upplev vänerskärgården

Turer från Spiken till Djurö nationalpark och Lurö.

Specialité: Natur- och kulturguidning.

Fisketurer med mete och kastspö.

HEL-, HALVDAG
EL. KVÄLLSTUR

Vänernatur Hans Kongbäck Mobil 070-34 34 356
hanskongback@hotmail.com www.vanernatur.se

VANDRA, CYKLA ELLER PADDLA PÅ KÅLLANDSÖ

De allra flesta tar sig till Kållandsö med bil, buss eller båt. När man kommer fram kan det passa bra med en promenad i den vackra naturen och upptäcka sådant som man kanske missar när man håller sig till bil- och båtleder. Bland annat vid Läckö, mellan Läckö och Spiken och i Spikens Gammelskog finns fina promenadstigar.

Från Läckö utgår en vandringsled runt Roparudden - halvön som ligger väster om slottet. Leden går i bergig terräng men erbjuder fin utsikt ut mot Vänern och Kinnekulle samt Stora Eken.

Vandringsled Fröfjorden är blåmarkerad och utgår från Otterstads kyrka och är en del av Pilgrimsleden. Den är 4,2 km och går tillbaka till Otterstad. Möjlighet finns att efter 3 km ansluta till orange led och nå Läckö slott.

Vandringsled Kinneviken börjar och slutar vid Läckö Strand. Leden är ca 3 km lång och orangemarkerad. Informationsblad med kartor över vandringslederna finns att få i naturum Vänerskär-gården-Victoriahuset, Läckö Strand och på Turistbyrån.

Förutom vandring är en cykeltur ett bra sätt att komma nära naturen. På Kållandsö kan du hyra cykel på flera centrala ställen. Det finns även cykelhjälmarna och cykelbarnstolar. På ön finns inga utmärkta

cykelleder men väl ett flertal små vägar, med ett minimum av biltrafik, som är mycket lämpliga för cykling. När du hyr cykel får du även tips på trevliga turer som bjuder på vackra vyer, fågelkvitter och doft från skog och blomsterängar.

Att hyra en kajak med utrustning kan också vara ett sätt att komma nära naturen. I paddelvattnen runt Kållandsö kommer du att få uppleva en mångskiftande natur och ett rikt kulturlandskap på nära håll. Skärgårdarna runt Kållandsö är täta och erbjuder lugna paddlingsförhållanden även när det blåser. Samtidigt som det öppna innanhavet och ytterskärgården bara ligger några hundra meter bort. När du paddlar ut från Naven är du strax intill Läckö slott och får se slottet från sin vackraste sida, sjösidan. I skärgården närmast finns många fina öar och platser att besöka.

13 **NAVEN** Navens fyr är en av Vänerns mest välkända och traditionsrika fyrplatser. Den syns på långt avstånd vid det västra inloppet till Ekens skärgård. Sedan mitten av 1800-talet har fem generationer av fyrvaktarsläkten Jonsson på Naven skött fyren. Den sista bofasta fyrvaktarfamiljen flyttade från Navens fyr 1952. Navens fyr kan endast nås med båt.

Kajakuthyrning, kurser och turer vid Naven och Läckö Slott

*Uthyrning av
Bastuflotte med vedeldad badtunna,
bastu och grillkåta*

0706 25 18 52 • 0510 10191 • info@naven.se • www.naven.se

KAKEL O KLINKER
KÖKSBYTEN
ALTANER
BRASKAMINER
REPARATIONER
TILLBYGGNAD

TORBJÖRN ÖMAN BYGG AB
KÅLLANDSÖ SJÖÄNG
531 99 LIDKÖPING

torbjorn@omansbygg.se

Tel 073-669 19 01

YDERGRENS BÅTCHARTER

M/F Ekefjord

**Båtturer i vänerskärgårdarna Eken,
Lurö och Djurö**

Ring för information och bokning

Anders Ydergren Mobil:0708-256482

anders.ydergren@gmail.com ■ www.ydergrensbatcharter.se

14 LÄCKÖ GOLF Läckö golfbana är belägen vid Tranebergs Säteri ca en mil från Läckö Slott och Spiken. Naturen på Kålland-sö erbjuder fantastiska möjligheter till en exceptionell golfbana, som ger underbara naturupplevelser och som slingrar sig genom landskapet. Många av de 18 hålen ligger för sig själva i egna sköna naturrum. Läckö Golfs mark ägdes på sin tid av Magnus Gabriel De la Gardie och nyttjades i första hand för grevens stora fritidsintresse, jakt. Banan är byggd med stor omsorg och med senaste teknik. Inriktningen, förutom hög kvalitet, är att erbjuda "strategisk" golf, att man vid så många tillfällen som möjligt skall erbjudas en valmöjlighet. Du får välja en strategi för varje hål som är avpassad för dagsform, väder och riskvillighet.

I anslutning till banan finns restaurang, kiosk och kaffeservering och Läckö Golf kan även erbjuda möjlighet till parkering för husbilar och husvagnar. Nära golfbanan finns natursköna vandrings-

leder som bitvis går utmed Vänerns vackra strand. Här kan man njuta av fantastiska vyer och bada om man så vill.

15 **TRANEBERG SÄTERI** med anor 1000 år tillbaka har flera kända adelsfamiljer i svensk historia som ägare. I mitten på 1600-talet köptes gården av Magnus Gabriel de la Gardie. Magnus överlät gården på sin syster Marie Sophie som bröllopsgåva. Systemen var en mycket framgångsrik affärskvinna och lät bli att utvinna järnmalm på Traneberg. Under modern tid har Traneberg drivits som en djur-, skogs- och spannmålsgård.

16 **S:TA MARIE KAPELL** Den forna sockenkyrkan från 1100-talet kallades under medeltiden för Torsö. Tidigt stod denna kyrka öde och förföll. Under 1600-talets andra hälft lät Magnus Gabriel De la Gardie återuppbygga kyrkan på den gamla kyrkans ruiner och döpte den efter sin hustru Marie Eufrosyne. I kyrkan finns en bevarad dopfont från 1100-talet.

Välkommen till Läckö Golfklubb

www.lackogk.se • info@lackogk.se
Tel 010-4958400, växel

HAGAVALLENS CAMPING

Vid Hagavallens idrottsplats

Stugor, husvagns- och tältcamping, servicehus och el.
3 km till Läckö Slott och till Spikens fiskeläge.

Tel 070 559 20 84

Senäte

Det privata bostadsföretaget – vi hyr ut bostäder och lokaler.
Bo bra med hög service i våra välskötta fastigheter.

Söker du bostad?

Vi har lägenheter i Lidköping, Skara,
Falköping, Köping, Degerfors och Gävle.

Vill du veta mera?

www.senate.se Tel 0510-860 80

openbit

DITT ÖPPNA STADSNÄT

Är du intresserad av att ansluta
din fastighet till

LIDKÖPINGS FIBERNÄT?

Anmäl ditt intresse på
www.openbit.se

DJURÖ NATIONALPARK

Två timmars gångtid nordost från Kållandsö, d v s med en marschfart på 7-8 knop, och en timmes gångtid österut från Lurö ligger Djurö skärgård, isolerad mitt ute i Vänern. Siluetten av Gisland, den sydligaste ön i Djuröarkipelagen, syns vid klar sikt från Kållandsö.

Djurö skärgård skiljer sig markant från Lurö skärgård vad det gäller naturen. Lurö och en stor del av skärgården in mot Ekenäs präglas av öppna f d odlingsmarker. Medan Djuröbesökarna, som oftast kommer in från väster, möts av ett kargt och ointagligt Djurö. Än mer ointaglig från öster där grynnor och stenmalar lurar. Räkna man noga finns, förutom den drygt två kilometer långa huvudön, ett tjugotal större öar och kanske trettioalet skär, beroende på rådande vattenstånd. Det känns att man befinner sig i en av landets mest isolerade skärgårdar.

Här ute, mitt i Vänern, möts arter från två väderstreck. Den lilla, vackert rosa klockljuven från väst och skvatramen från öst, vars doft kryddar luften heta dagar. Djuröarkipelagen prunkar av ett överdåd, men inte av rariteter. Här står videört, fackelblomster, starr och kärrspira bland klappersten och sand. Ält-ranunkel, strandranunkel och sumpmåra klänger mellan stenarna.

Långt före fyrepoken i Vänern bodde det folk på Djurö. Djurösläkter finns dokumenterade redan på 1600-talet. Man jagade, fiskade och bedrev skogsbruk. År 1874 byggdes den första fyren, ett rött bostadshus med fyrtorn på taket. Samtidigt färdigställdes fyrvaktarbostaden. Fyren var bemannad fram till 1969. Visste du förresten att den mäktiga Djuröfyren är den fyr i Sverige som ligger längst från fastland.

På öns sydände ligger tillsynsbostaden, som i likhet med en av gårdarna på Lurö kallas "därframme". Från gårdstunet skymtar man jaktvillan som uppfördes i slutet av 1800-talet. 1890 köptes öarna av industribröderna Kempe, som planterade in bl a dovhjort, kronhjort och rådjur. Fram till 1970 pågick jakter över ön. Fyrhuset på Noludden och tillsynsbostaden på öns sydsida har renoverats till vandrarhemsstandard. Bokningar görs via turistbyrå i Lidköping.

Ankringsplatser, brygga och toalett, finns i Malbergshamn på norra delen av Djurö, i Årans hamn vid Långön samt på södra sidan av Tribergsö.

Det går inte några reguljära turer till Djurö. Enda sättet att ta sig dit, om man inte har egen båt, är att boka turer dit från Ekenäs, Lurö eller Spiken.

LURÖ

Lurö ligger på gränsen mellan Dalbosjön i väster och Värmlandssjön i öster. Lurös historia sträcker sig långt tillbaka i tiden. Ön har varit bebodd sedan järnåldern och odling har ägt rum fram till mitten av 1950-talet. 1989 gjordes arkeologiska utgrävningar som visade att ruinen på ön var från 1100-talet och var resterna av en romansk absidkyrka. Munkar på pilgrimsfärd till Trondheim rastade på Lurö. Här har troligen också funnits ett kloster.

På Lurö finns flera vandringsstigar och fina badvikar.

LURÖBRYGGAN CAFÉ & RESTAURANG

Välkommen till oss på Lurö-bryggan i Basteviken vid klosteruinen. Här kan du få mat, fika, glass och handla ur vårt sommarsortiment. Fullständiga rättigheter.

Besök även Lurö gårdsmuseum som ligger i anslutning till bryggan.
För info ring 0533-290 35 eller gå in på vår hemsida
www.lurobaten.se

vanermuseet

**En djupdykning i vår
relation till tiden.
Tillåt dig att vara här och
nu i en interaktiv utställning
och en spännande miljö!**

**DRA I NÖDBROMSEN
OCH STÄMPLA IN!
21 maj-14 augusti
www.vanermuseet.se**

TIDEN

EVENEMANG PÅ KÅLLANDSÖ 2017

MARS

- 1 **naturum Vänerskärgården - Victoriahuset**
öppnar för säsongen (öppet dagligen 1/3-17/12).

APRIL

- 6 Naturligt snygg. Föredrag kl 18.30 på naturum (fri entré).
Soppa 100 kr*.
- 8-9 **Spikens påskmarknad.**
- 9 **Söndagsfrukost** på naturum.
- 10-12 **Naturen vaknar upp.** Vandring i naturums omgivning.
Start kl 10 & 14.
- 10-16 **Skaparglädje och påskklurigheter** på egen hand i naturum,
dagligen kl 10-16.
- 13 **Bobyggardag** vid naturum kl 10-16.
- 13-14 **Äggjakt** vid naturum kl 10-16.
- 22 **Vårkickoff** Slagspel Läckö Golfklubb.
- 22-23 **Löparweekend** på naturum.
- 30 **Traditionellt Valborgsmässofirande** vid Otterstads kyrka.
Vårtal och sång av kyrkokören vid elden kl 20.
- 30 **Musikandakt** i Otterstads kyrka kl 20.30.

MAJ

- 1 **Läckö Slott**
öppnar för säsongen (öppet dagligen 1/5-30/9).
Öppet för visning varje hel timme kl 10-16.
10/6-27/8: öppet dagligen kl 10-18. Även helger i april och oktober (se hemsidan).
- 7 **Golfhäftet Trophy** Slagspel Läckö Golfklubb.
- 13 **Sparbankens Bästboll**, Läckö Golfklubb.
- 14 **Mässa** i S:ta Marie kapell kl 18.
- 20 **Artjakt längs naturslingan** med Maja Hessle.
Start naturum kl 10, 13 & 15.

- 21 **1,6 Miljonersklubben** Slå ett slag för kvinnohjärtat
Läckö Golfklubb.
- 24 **Nationalparkernas dag.** Föredrag kl 18.30 på naturum
(fri entré). Soppa 100 kr*.
- 25 **Otta vid Senäte kyrkplats** kl 08.00. Kyrkokören sjunger.
- 26-28 **Båtturer till Lurö** – arr. Vänernatur. (Biljetter finns på naturum).

JUNI

- 6 **Nationaldagsfirande** vid Hembygdsgården i Otterstad.
- 9-11 **Båtturer till Lurö** –arr. Vänernatur. (Biljetter finns på naturum).
- 10 **Inviqning av sommarsäsongen på Läckö Slott**
(pågår t o m 27 aug): "Tre kronor - made in Finland"
Tidsmaskin i musiksalen på fjärde våningen
Rörstrand Museum Svart på vitt.
- 10 **Sommarutställning på naturum öppnar.** "Där tiden inte står
still" fotoutställning i samarbete med Lidköpings fotoklubb.
(Pågår t o m 27/8.)
- 11 **Inges klubba** Slagspel Läckö Golfklubb.
- 16-18 **Båtturer till Lurö** –arr. Vänernatur. (Biljetter finns på naturum).
- 17 **Bandygolfen** Slagspel Läckö Golfklubb.
- 23 **Traditionellt midsommarfirande** vid hembygdsgården i
Otterstad kl 16.00.
- 23 Musik i midsommarkväll Otterstads kyrka kl 18.30.
- 23 **Traditionellt midsommarfirande** på slottsvallen på Läckö
Slott. Midsommarstången kläs, dans för stora och små.
- 23-25 **Medeltidsmarknad** vid Läckö Slott. Medeltida salustånd,
historiska och festliga aktiviteter vid slottet.
- 26 **Natur och kulturpromenad** Läckö-Spiken - start naturum
Vänerskärgården-Victoriahuset kl 18.30.

JULI

- 1-31 **Sång- och musik med sommarkyrkan** varje ti-on kl 13, 14, 15
- 1 **Slottsäventyr för barn** (t o m 12/8).
"Prinsessans halsband" skattjakt kl 11 & 14.
"Med pigan från kök och trädgård" guidetur kl 12 & 16.

- “Läskiga Läckö” (från 7 år) kl 13 & 17.
 “Korvar och krumbukter” teater kl 15.
- 1-2 **Båtturer till Lurö** –arr. Vänernatur. (Biljetter finns på naturum)
- 1-2 **Pilgrimsfest på Läckö Slott**
- 2 **Öppen trädgård.** Lilla Slottsträdgården.
- 2 **Pilgrimsfest på Läckö Slott** i samarbete med Svenska kyrkan.
- 2 **Sommargudstjänst** på Udden kl 10.
- 3 **Pilgrimsresa** till Lurö.
- 4 **Veteranbilsträff** i Spikens Fiskehamn.
- 4-5 **Målarkurs** Läckö.
- 5 **Musik i Sommarkväll** Otterstads kyrka kl 20.
- 9 **Sång och musik till trekaffet** Fyren Spiken kl 15.
- 9 **Sommargudstjänst** i Missionskyrkan kl 10.
- 11-12 **Måla i akvarell och olja.** Målarkurs – Läckö Slott. Arr. NBV.
- 12 **”Kaffekalas med sju sorters kakor”** tillsammans med Birgitta Rasmusson, känd från TV-programmet “Hela Sverige bakar”.
- 12 **Musik i Sommarkväll** Otterstads kyrka kl 20.
- 16 **Sång och musik till trekaffet** Fyren Spiken kl 15.
- 19 **Naturguidning från kajak** Föranmälan behövs, tel 0510-48 46 60 eller info@lackoslott.se
- 19 **Musik i Sommarkväll** Otterstads kyrka kl 20.
- 19 **Naturguidning från kajak** Föranmälan behövs, tel 0510-48 46 60 eller info@lackoslott.se
- 21-23 **Båtturer till Lurö** –arr. Vänernatur. (Biljetter finns på naturum).
- 23 **Sommargudstjänst** på Udden kl 10.
- 25 **Natur och kulturpromenad** Läckö-Spiken- start naturum Vänerskärgården-Victoriahuset kl 18.30.
- 26 **Naturguidning från kajak** Föranmälan behövs, tel 0510-48 46 60 eller info@lackoslott.se
- 26 **Musik i Sommarkväll** Otterstads kyrka kl 20.
- 28 **Golftävling Aktieslaget,** Läckö Golfklubb.
- 28 **Läckövarvet,** start kl 19 på Hagavallens idrottsplats. Frågor om anmälan; ring Mikael Larsson 073-081 08 28.
- 28-30 **Båtturer till Lurö** –arr. Vänernatur. (Biljetter finns på naturum).
- 30 **Sommargudstjänst** i Missionskyrkan kl 10.

- 30 **Diggiloo** på slottsvallen.
Årets Diggilloogång: Andreas Johnson, Charlotte Perrelli,
Jessica Andersson, Tommy Nilsson, Robin Bengtsson, Bruno
Mitsogiannis, Özz Nûjen, Wictoria och David Lindgren.

AUG

- 1 **Veteranbilsträff** i Spikens Fiskehamn.
2 **Musik i Sommarkväll** Otterstads kyrka kl 20.
4-6 **Båtturer till Lurö** –arr. Vänernatur. (Biljetter finns på naturum).
6 **Öppen trädgård** - Lilla Slottsträdgården. Fri entré.
7 **Kammarmusikkonsert** i Kungssalen, arr: NBV.
8-9 **Måla i akvarell och olja.** Målarkurs – Läckö Slott. Arr. NBV.
9 **Musik i sommarkväll** Otterstads kyrka kl 20.
11-12 **Läckö Visfestival** på borggården.
13 **Sjöbodens Damsving** Slagspel Läckö Golfklubb.
15 **Natur och kulturpromenad** Läckö-Spiken - start naturum
Vänerskärgården-Victoriahuset kl 18.30.
16 **Musik i Sommarkväll** Otterstads kyrka kl 20.
23 **Musik i Sommarkväll** Otterstads kyrka kl 20.
26 **Skärgårdsfest på Kållandsö.**
30 **Musik i Sommarkväll** Otterstads kyrka kl 20.

SEPTEMBER

- 4 **Svampens dag** på naturum.
7 **Sveriges berggrund - en geologisk skapelseberättelse.**
Föredrag kl 18.30 på naturum (fri entré). Soppa 100 kr*.
10 **Ladies Tour** Läckö Golfklubb.
23-24 **Läckö Gästabud** Lev slottsliv, ät och skåla, njut av musik och
gyckel och avsluta med dan Begränsat antal deltagare.
29-
1 okt **Kållandsöträffen/EM 2017.**
30-
1okt **Läckö Gästabud** Begränsat antal deltagare.

OKTOBER

- 5 **Vilda svin.** Föredrag av Poul-Erik Jensen kl 18.30 på naturum (fri entré). Soppa 100 kr*.
- 13, 14 **"Spök-afton i oktober"**, spökvandring på Slottet och måltid.
- 28 **Tranebergstrampen**, Läckö Golfklubb.
- 20, 21 **"Spök-afton i oktober"**, spökvandring på Slottet och måltid.
- 30, 31 **Vad gör djuren på vintern?** Familjevandring start naturum kl 10 & 14.
- 30-31 **Skapa fantasidjur av färgsprakande löv!** Eget skapande i naturum kl 10-16.

NOVEMBER

- 1 **Vad gör djuren på vintern?** Familjevandring start naturum kl 10 & 14.
- 1 - 5 **Skapa ett fantasidjur av färgsprakande löv!** Eget skapande i naturum kl 10-16.
- 2 **Eldögon.** Föredrag av Patrik Olofsson kl 18.30 på naturum (fri entré). Soppa 100 kr*.
- 3 **Reflexvandring** i mörkret, start från naturum kl 17, 17.30, 18, 18.30 .
- 12 **Löjrommens dag** i Spikens Fiskehamn.
- 25-26 **"Alla kan sjunga"** körhelg med kurs, middag och liten konsert i slottskyrkan.

DECEMBER

- 1 **Peter Gerdehag gästar naturum.** Föredrag kl 18.30 på naturum (fri entré). Soppa 100 kr*.
- 1-17 **Adventskaffe och julpyssel.** Knåpa på egen hand i naturum
- 15,16 **"Afton i advent"**, ett annorlunda julbord.
- 1-18 **Naturligt julpyssel**, knåpa på egen hand i naturum.
- 3, 10,
- 17 **Afton i advent**, ett annorlunda julbord, naturum.
- 16-17 **Julmarknad** Spikens Fiskehamn.

Reservation för ev ändringar

* = föranmälan krävs, tel 0510 48 46 60 eller info@lackoslott.se

LIDKÖPING VID VÄNERN

www.lidkoping.se

FISKFÖRSÄLJNING

- Spikens Fisk & Rökeri sid 14
- Spikens Brygga sid 15
- Spikuddens Rökeri sid 15

BÅTTURER

- Vänernatur sid 27
- Ydergrens Båtcharter sid 31
- Luröbåten (utgår från Ekenäs) sid 39
- Kållandsö Skärgårdscharter 070-559 20 84
- Lurö Båttransporter 076-764 94 40

RESTAURANGER OCH CAFÉER

- Restaurang Hvita Hjorten sid 6
- Café Stallet sid 6
- Hörvikens Café o Pub sid 10
- Spikens Brygga sid 15
- Spikuddens Rökeri sid 15
- Restaurang Sjöboden sid 16
- Emeli's i Spiken sid 17
- Café Brostugan, café och kiosk, sid 24
- Tranebergs Gästgiveri, restaurang, café och kiosk sid 33
- Luröbryggans Café & Restaurang sid 39
- Lurö Gästhärbärke & Krog 070-521 67 33
- Café Djurgårdsudde 0510-131 94, 070-437 33 93

BÅTSERVICE

- Vänerkapell, Hörviken 070-333 32 90
- Leckströms Båt & Finsnickeri 0510-107 28
- Kållandsö Varv, Trelle 0510-101 22
- Franssons Marinservice, Otterstad 070-884 13 31

GÄSTHAMNAR

- Hörvikens Marina, sid 10
- Läckö Slotts Gästhamn 0510-48 46 68
- Spikens Båtsällskap 0510-103 79, 070-622 83 99

ÖVERNATTNING

- Läckö Strand sid 3
- Hagavallens camping, Kållandsö GIF sid 34
- Läckö Slotts Camping 0510-48 46 68
- Götene-Lidköping turistbyrå 0510- 200 20
- Stuga Naven 0510-103 89, 070-551 03 89

DESIGN, HANTVERK & KONST

- Konstutställningar Föreningen Fyren, omslagsfiken
- Vilda Violer sid 11
- Hantverksbutiken i Spiken 073-363 20 10, 073-822 06 05

SPORT & FRITID

- Naven Kajak & Bastufflotte sid 30
- Läckö Golf, Traneberg sid 33

BYGGSERVICE

- Ingemar Sixtensson, Floods Trähus sid 24
- Torbjörn Öman Bygg AB sid 31
- Läckö Måleri 073-539 28 58

LOKALER ATT HYRA

- Föreningen Fyren, omslagsfiken

ÖVRIGT

- Destination Läckö Kinnekulle sid 2
- Stiftelsen Läckö Slott sid 7
- Biosfärområdet sid 9
- Ulleryds Klipp sid 11
- Sunnersbergs församling sid 25
- Senäte Fastighetsförvaltning sid 34
- Fastbit sid 35
- Vänermuseet sid 39
- Lidköpings Kommun sid 45
- AgeralT. Datorverkstad, 0510-250 95
- HusArena.se Fastighetsmäklare Holger Gustafsson 070-345 93 45

Sedan ett antal år tillbaka finns Kållandsöföreningen, som arbetar för hållbar turistutveckling och med att skapa möjlighet för fler människor att bo och arbeta på Kållandsö.

Öns värden måste vårdas kontinuerligt. Det sker bäst med hjälp av en bofast befolkning, som ser behoven och de åtgärder som bör vidtagas.

Natur- och kulturturism är en växande näringsgren och Kållandsöföreningen verkar för att möta den med varsamhet i en ömtålig men intressant miljö. Det är en balansakt mellan miljö och överlevnad. Kållandsöföreningen vill underlätta att uppleva de natur- och kulturvärden som finns här utan att dessa skall gå förlorade.

Vi hälsar dig välkommen till Kållandsö med vår guide som ciceron och hoppas på din omsorg om ön, när du njuter av alla dessa värden. I guiden hittar du information, idéer och tips om vad som finns att uppleva på Kållandsö.

Välkommen också att bli medlem i Kållandsöföreningen och medverka till att intentionerna kan förverkligas.

Medlemsavgift 50 kronor/år, företag 250 kronor.
Bankgiro 5762-4843

Ordf. Petter Nordgren
Tel.070-673 42 67
petter.nordgren@sjoboden.se

WE WELCOME YOU TO OUR ISLAND, TO KÅLLANDSÖ

The Kållandsö Island Association was formed a few years ago specifically to develop sustainable tourism and to create the possibilities for more people to live and work on the island. The island's resources must constantly be cared for, something best done by permanent residents who see the needs and the measures required.

There are many ancient monuments here from the long history of this coastal farming countryside. Among them are the many coastal cairns, the unique bronze shields discovered at Fröslunda, the medieval fortifications at Jarlehus, Läckö Castle itself and the pilgrim way from Skara over Lurö Island into Värmland Province.

That the area was important in ancient times was due to its strategic, marine location where the best communications lay. There are still many small, medieval parishes complete with churches, small villages, remains of old fortifications and preserved estates. The churches and villages command the heights of the rolling countryside. The low fields were once marshy water meadows until they were drained during the 1800s for filling and building. The Kålland nature reminds the visitor of Bohuslän's west coast island nature. The countryside is like a patchwork that varies between fertile clay areas and softly rounded rock faces dressed with oaks and junipers. North of Kållandsö Island the Eken and Lurö archipelagos share these natural forms, though the clay between the rock faces are replaced by water.

LURÖ – "THE SOUL'S GARDEN OF EDEN"

Beyond the furthest islets of the Eken archipelago and northwards over the Ekefjorden Bay lies the Lurö archipelago, a string of pearls that separates the Dalbo and Värmland Seas. Those wishing to stay awhile on Lurö Island can find accommodations at the Luringen Inn with ten overnight choices in varied style – an old Lake Vänern lighthouse, a genuine fishing shed or an actual sailing fishing boat.

HIKING ON KÅLLANDSÖ ISLAND

Most people reach our island by car, bus or boat. But the lovely nature is made for walking and for discovering things that might be missed from the road or the waterway. One such lost pearl are the excellent hiking trails near Läckö, between Läckö and Spiken and in the old forest near the fishing hamlet. Bring your own picnic basket or stop off at one of our restaurants or cafes. And while you are on the path, be careful with nature and enjoy your time on Kållandsö. As of 2006 there is a new working party in the Kållandsö Island Association charged with suggesting hiking and cycling trails on the island. Some shorter ones might be in use by the summer 2008. Canoeing and overnight lean-tos are also part of the plans.

- 1 LÄCKÖ SKANS** The Läckö Redoubt is a fortification built as defence against an expected attack by Danish and Norwegian troops. Built in 1676 by Count Magnus Gabriel De la Gardie, the area is now a nature reserve.
- 2 DJURGÅRDSUDDE** along the nearby nature reserve Torsängen, together create a 7 hectare park-like area. A scenic and hilly recreational area near the shore of the lake Vänern at the crossing to Kållandsö. Close to the water there is a fairly large population of old oaks. The largest oak of Västergötland, the only one measuring over 28 feet in diameter, is growing near by the road at the borderline of Djurgårdsudde and Torsängen. At Djurgårdsudde you will find a café.
- 3 KÅLLANDSÖ HEMBYGDSGÅRD** The Kållandsö Homestead Museum is located near the Otterstad Church. The collection includes a traditional cottage open to the roof, a tool shed, cow barn and a more recent, timbered house. The island's last windmill stands firmly on the rock near the road. There is a supply and exhibition hall on the area where interested persons can study parts of the collections, in all totalling more than 1 000 artefacts.
- 4 OTTERSTAD CHURCH** This church was raised in 1854 using building material from St. Katarinae Chapel, Senäte medieval church and the old Otterstad Church, all torn down to build the new one. The baptismal font was moved from the old Senäte Church, as well as one of the three church bells. Three gravestones from the old church are inserted in the tower floor.
- 5 OTTERSTAD MEDIEVAL CHURCH SITE** The old Otterstad Church stood around 700 metres from today's edifice. Probably built in the early 1200s, it was torn down 1854 when the new church was built. Today the only remnants are a few simple gravestones.
- 6 LÄCKÖ STRAND** This youth hostel and pension lies on the eastern shore of Kållandsö.
- 7 LÄCKÖ CASTLE** This the most popular tourist goal in western Sweden offers a 700-year history, many exhibitions, a Middle Ages Market, activities for children, an opera and a host of events that include castle concerts and theatre performances. Medieval Läckö Castle is best known as the storied De la Gardie Palace on the shores of Lake Vänern. Brynolf Algotsson, Bishop of Skara, laid the foundation for a fortification here in 1298, probably comprising no more than a few buildings inside a redoubt. The location was strategically located near the centre of that day's Skara diocese. After a fire in the 1470s, Bishop Brynolf Gerlachsson expanded the castle.
With the reformation, the crown and King Gustav Vasa confiscated the site and the castle fell into disrepair. In 1571, Baron Hogenskiöld Bielke was given the castle as a fief and began a series of renovations that included beautification

with new interiors. The castle continued to grow when the great general Jakob Pontusson De la Gardie took over the enfeoffment in 1615 – he expanded and changed the structures, including a third-storey addition to the main building. Count Magnus Gabriel De la Gardie was only 30-years old when he took over the castle and the earldom. In 1654 he started comprehensive building works at the castle, among them the castle chapel, a fourth storey for the main building and a number of artist-decorated walls and ceilings. It is mostly his castle we see today, even if the Middle Ages are well represented.

Naturum Vänerskärgården – Victoriahuset

Visitor Centre and exhibition open from spring – december. Conference rooms, lodging, restaurant. Activities for schools and groups, walking trails and much more.

8 LÄCKÖ GUEST HARBOUR The harbour is located below the castle and has 70 berths. The service house is 100 to 200 metres from the berths and houses toilets, shower and laundry room with a washer.

9 LÄCKÖ CAMPING This campsite is located on a lovely point opposite Läckö castle. During the summer Läckö Slotts Camping also has caravan site in a handsome, rolling forest setting. No reservations are needed – information on available space on 0510-48 46 60.

10 KÅLLANDSÖ MARINA Guest harbour, fuel, café and a small provisions store.

11 SPIKEN LAKE HAMLET Spiken, the largest lake fishing hamlet on Lake Vänern and in northern Europe is located on the Spikefjorden Bay. Fishing for household needs has always been important on Kållandsö and in the early 1900s, Spiken was a more genuine fishing hamlet.

Restaurant, fishing sheds and smoke houses Spiken offers restaurants, fishing sheds and smoke houses with sales. The air is filled with a glorious fragrance of smoked fish, including salmon, lavaret and burbot. Other specialties are Lake Vänern fish and Swedish Caviar, roe of the vendace fish. There are a number of small restaurants and picnic tables.

Spiken Guest Harbour The guest harbour offers fuel and around 50 berths. The service facility houses top modern equipment for the boats and in the Fyren lighthouse is a store, café and crafts shop.

Kållandö's Craftsmen In Spiken you can find a lot of textiles and hand-crafts.

Visit the art exhibitions in the Fyren lighthouse that run from the third week in June through the end of August.

12 LAKE VÄNERN HAS EUROPE'S LARGEST LAKE ARCHIPELAGO

The Eken Archipelago embraces some 120 islands and a host of small, naked islets. The larger islands are dominated by open rock faces, pine woods with lichen, moss, heather, crowberries (*Empetrum hermaphroditum*) and Sheep's-Fescue (*Festuca ovina*). Common gull, herring gull, great black-backed gull, common tern, red-breasted merganser, cormorant and common sandpiper nest among the few plants and lichen on the outer skerries, while osprey and hobby can be seen on the larger islands. The white-tailed eagle returned to Lake Vänern in 2001. There are some 15 bird conservation areas here where no one may step ashore during the breeding season.

The islands are best seen from on deck. Take a tour with one of the charterboats among the archipelagos surrounding Kållandsö Island. Or let a knowledgeable guide take you around among the islets and skerries, including the Lurö and Djurö islands in the middle of Lake Vänern.

13 **NAVEN** The Naven lighthouse is one of the best-known sites in Lake Vänern and the one with the longest tradition. It is visible from afar standing at the western entrance to the Eken archipelago. For five generations the Jonsson family have taken care of the lighthouse, starting in mid-1800s. The last to live permanently on the site moved out in 1952. The lighthouse can only be reached by boat.

14 **LÄCKÖ GOLF** The Läckö Golf Course is only 10 kilometres from the castle and the Spiken Hamlet. The location is carefully chosen, providing fantastic natural experiences as it meanders through the landscape. Many of the holes lie all by themselves in their own natural space.

15 **THE TRANEBERG MANOR** boasts a thousand-year history and several wellknown Swedish noble families among their owners. In the mid-1600 the estate was bought by Count Magnus De la Gardie who subsequently gave it to his sister Marie Sophie as a wedding gift. In our times Traneberg has seen animal husbandry, forestry and cereal farming.

16 **S:TA MARIE CHAPEL** During the Middle Ages this former parish church from the 12th century was called Torsö. It was abandoned early on and declined. In the second half of the 1600s, Count Magnus De la Gardie rebuilt it on top of the ruins of the old church and renamed in honour of his wife, Marie Eufrosyne. The chapel houses a preserved baptismal font from the 1100s.

Tourist information:
Götene-Lidköping turistbyrå Tel +46(0)510-200 20
www.lackokinnekulle.se

Foto: Hans Kongbäck, Simon Irvine, Ulf Fabiansson, Ingrid Olsson, Martin Hellström, Joakim Öhrn, Nils Axelsson, Jesper Anhede-Destination Läckö Kinnekulle, Ann Wiklund, Linnéa Gustafsson, m fl.

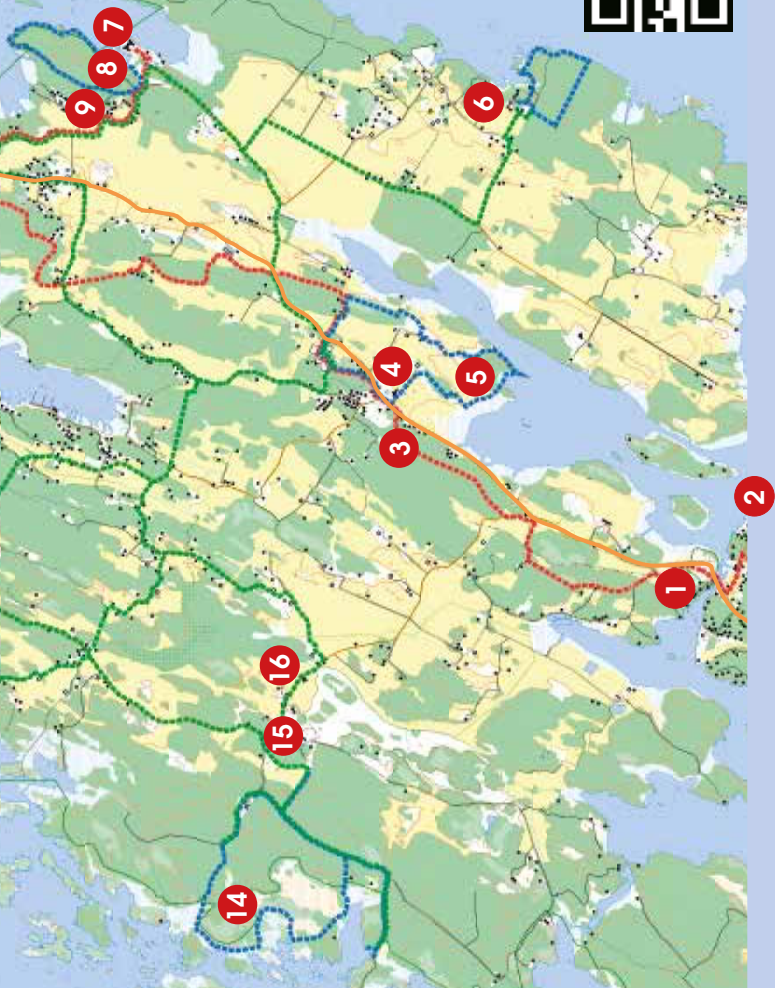
VÄLKOMMEN ATT UPPLEVA VÅR Ö – KÅLLANDSÖ!

1. Läckö Skans
2. Djurgårdsudde
3. Kållandsö Hembygdsgränd
4. Otterstad kyrka
5. Otterstads medeltida kyrkoplats
6. Läckö Strand
7. Läckö Slott/
naturum
8. Läckö Gästhamn
9. Läckö Camping

10. Kållandsö marina
11. Spikens Fiskehamn
12. Ekens skärgård
13. Navens Fyr
14. Läckö Golf
15. Tranebergs Säteri
- 16 S:ta Marie Kapell

Vandringsled
Pilgrimsled/Biosfärled
Cykelled

FÖRENINGEN FYREN

SPIKENS INTRESSE- OCH ANDELSFÖRENING

I Spikens fiskehamn, mitt i Ekens arkipelag, står föreningen Fyren som värd för café, konsthantverk, livsmedel och uthyrning av lokal för möten, kalas, bröllop m.m.

För bokning ring butiken 0510-107 70.

Du kan också bli medlem i föreningen. För information kontakta:

Karl-Ingvar Krantz 0703 32 60 00

Upplev FYREN i sommar!

